

Халқ сўзи

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

E-mail: halsuzi@sand.uz

2002 йил 7 сентябрь, №193 (3021)

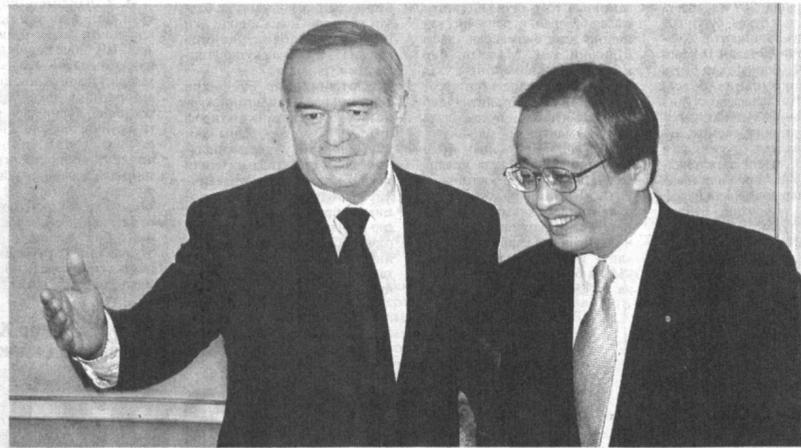
Шанба

Янгича муносабатлар ривожидир

Бир неча кундан буён Япония молия вазирининг катта ўринбосари Такайoshi Танигучи раҳбарлигидаги делегация мамлакатимизда меҳмон бўлиб турибди. Таъкидламоқ керакки, Кунчиқар мамлакат ҳукуматида Молия вазирлиги ўта муҳим ўрин тутади. Молия, банк, божхона, солиқ, сугурта тизимларига доир миллий ва халқаро миқёсдаги масалалар шу вазирлик томонидан мувофиқлаштирилади. У мамлакат бюджетини тайёрлаб, ижросини таъминлайди.

Мазкур делегация Ўзбекистоннинг қатор вазирлик ва идораларида музокаралар ўтказди. Жумладан, таширф давомида икки мамлакат молия вазирликлари ҳамда ЕТБ ўртасида Япония ҳукумати томонидан "Асакабан" ни хусусийлаштиришга қўмақлаштириш мақсадида грант ажратилиши тўғрисидаги баёнот имзоланди. 6 сентябрь кuni эса Оқсаройда меҳмонларни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов қабул қилди.

— Сизни нафақат Молия вазирлиги раҳбариятининг аъзоси, балки Япония парламентида муҳим қарорлар қабул қилишда нуфузли ўрин тутадиган депутат сифатида ҳам эътиборга олинади, — деди Ислам Каримов урчушда. — Таширфингизга эса янгича муносабатларимиз ривожининг давомийлигини тасдиқловчи воқеа деб қараймиз. Икки томонлама алоқаларини ҳозирги даражасини юксак даражада қадраймиз. Дарҳақиқат, мамлакатимиз раҳбари-

нинг июль ойи охирида Японияга буюрган расмий таширфи 11 сентябрь воқеаларидан кейин шундоқ ҳам янада юксалиш йўлини тутган ўзаро муносабатларимизни янги поғонага олиб чиқди. Ушбу таширф асносида жами 14 ҳужжат имзоланди. Оқсаройдаги учрашувда муваффақиятли кечган бу му-

ҳим таширф ҳар томонлама алоқаларимизга бундан буён ҳам катта куч ва қўриқ суръат бағишлайвериши таъкидланди.

Меҳмон икки мамлакатнинг, айниқса, иқтисодий ҳамкорлиги жадал ривожланиётганлигини мамнуният ихрор этди, Япония томони Ўзбекистон бил-

ан келгусида ҳам барча соҳалардаги алоқаларини янада кенгайтиришга тайёр эканлигини таъкидлади.

Учрашувда ҳам шу мавзуга оид масалалар юзасидан фикр алмашилди. (Ў.А.)

СУРАТДА: қабул пайти. Абдувоҳид Тўраев олган сурат.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг Қозоғистонга расмий таширфига доир

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Қозоғистон Республикаси Президенти Нурсултон Назарбаевнинг тақлифига биноан шу йил 9 сентябрь кuni расмий таширф билан Қозоғистонда меҳмон бўлади.

Таширф чоғида Ўзбекистон-Қозоғистон муносабатларининг бугунги аҳволи ва истиқболлари га оид ҳамда томонларни қизиқтирган бошқа масалалар муҳокама этилиши, шунингдек, қатор муҳим икки томонлама ҳужжатлар имзоланиши режалаштирилмоқда.

ТАШИРФ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Япония молия вазирининг катта ўринбосари Такайoshi Танигучи раҳбарлигидаги делегация вакиллари Ўзбекистон Республикаси таширф ишлар вазири Абдулазиз Комилов билан учрашди.

Сўхбат чоғида Т.Танигучининг мамлакатимизга таширфини Ўзбекистон-Япония ҳамкорлиги кун сайин кенгайиб бораётган даврга тўғри келгани мамнуният билан таъкидланди. Бу, албатта, давлатимиз раҳбари Ислам Каримов Японияга расмий таширфининг самарасидир. Ушбу сафар давомида имзоланган ҳужжатлар мамлакатларимиз алоқаларини янада кенгайтириш учун ҳуқуқий асосни бойитибгина қолмай, ҳамкорлик суръатини оширишда ҳам муҳим аҳамият касб этмоқда.

Музокарада икки томонлама алоқаларини янада ривожлантириш учун имкониятлар қўлғига таъкидланди. Томонлар ҳозирги кунда амалда оширилётган қўшма дастур ва лойиҳалар ҳамда истиқболдаги режалар ҳусусида фикр алмашди.

Шу кuni Япония делегацияси вакиллари Тожкент шаҳри ҳоқимлигида ҳам бўлди. (Ў.А.)

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Жаноби Олийларига

Ўзбекистон Республикасининг Миллий байрами муносабати билан Сиз, Жаноби Олийларига ва Ўзбекистоннинг барча аҳолисига энг эзгу истакларни йўллашдан бахтиёрман.

Халқнинг турли диний ва маданий жиҳатларини ҳурмат қилиш асосий меъёр бўлиб қоладиган ягона ва яқинл жамиятни шакллантириш борасидаги сай-ҳаракатларда мадад беришини Парвардигордан сўраб қоламан.

Ўз вазир-ишбуларимиз Сиз, Жаноби Олийларига, мамлакат раҳбарлари ва унинг барча фуқароларига қароматли илоҳий баракотлар нозил бўлишини илтижо қиламан.

Исаан ПАВЕЛ II.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Жаноби Олийларига

Миллий байрамнинг муносабати билан Италия халқи ва шаҳсан ўз номидан ўзбек халқининг келгусида равақ топишини истаб билдирган энг эзгу тилакларини қабул қилгайсиз.

Мамлакатларимиз ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатлари бундан буён ҳам ривожланиверади, деб ишонч билдираман ва Сизга омонлик тилайман.

Карло Адзельо ЧАМПИ, Италия Республикаси Президенти.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Жаноби Олийларига

Жаноби Олийлари, Ўзбекистон Республикасининг Мустиқлиқ кuni муносабати билан Австралия ҳукумати, халқи ва шаҳсан ўз номидан Сизга, Ўзбекистон ҳукумати ва халқи кутловлар йўллаш менга мамнуният бахш этади.

Австралия ҳукумати ва халқи номидан Сиз, Жаноби Олийларига ҳамда Ўзбекистон Республикаси халқи бахт-саодат ва омонлик тилаб билдирган истакларини йўлдаман. Биз мамлакатларимиз ўртасидаги дўстона муносабатлар янада авж олишини сўраймиш билан қўшма қўламан.

Сиз, Жаноби Олийларига энг эзгу тилаклар йўллаш имкониятидан фойдаланишга ижозат бергайсиз.

Жаноби Олийлари, Сизга бўлган гўя юксак эҳтиромимни лутфан қабул қилгайсиз.

Питер ХОЛЛИНГВОРТ, Австралия Генерал-губернатори.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Жаноби Олийларига

Кувейт халқи ва шаҳсан ўз номидан Сиз, Жаноби Олийларига Ўзбекистон Республикасининг Мустиқлиқ кuni муносабати билан самимий табриклар ва энг тилаклар йўллаш менга катта мамнуният бахш этмоқда.

Ушбу фурсатдан фойдаланиб, Сиз, Жаноби Олийларига мустаҳкам солиқ, бахт-саодат, биродар Ўзбекистон халқига эса давомий тараққиёт ва фаровонлик тилайман.

Жаноби Олийлари, Сизга бўлган гўя юксак эҳтиромимни лутфан қабул қилгайсиз.

Жобир ал-Аҳмад ал-Жобир ас-САВОҲ, Кувейт Давлати Амири.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Жаноби Олийларига

Жаноби Олийлари, Ўзбекистон Республикаси Мустиқлигининг шонли байрами муносабати билан Камбоджа халқи ва парламенти, Камбоджа Қироллик ҳукумати ва шаҳсан мен Сиз, Жаноби Олийларига энг эзгу кутловларни ҳамда сийҳат-саломатлик, бахт-саодат ва давлатга ҳамда ўзбек миллатига раҳбарлик қилишдек тарихий миссиянгизда муваффақиятлар тилаб билдирган самимий истакларини йўллаш шарафига мурожаатимиз. Биз мард ўзбек халқига омонлик ва тараққиёт тилаб самимий истакларимизни ҳам ихрор этаман.

Мамлакатларимиз ва миллатларимизни боғлаб турган анъанавий дўстликнинг мустаҳкамланиб бораётганлигини мамнуният билан билдирган Жаноби Олийлари, Сизга бўлган юксак эҳтиромимни қабул қилгайсиз.

Нородом СИМУК, Камбоджа Қироли.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Жаноби Олийларига

Ўзбекистон Республикасининг Мустиқлиқ кuni нишонлангани муносабати билан Сиз, Жаноби Олийлари ва мамлакатимиз халқига ўзинингнинг самимий табрик ва энг тилакларини йўллаб, шаҳсан Сизга сийҳат-саломатлик, бахт-саодат, Ўзбекистон халқига эса давомий тараққиёт ва фаровонлик тилаймиш.

Қобус БИН САИД, Уммон Султони.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Жаноби Олийларига

Жаноби Олийлари, Қатар халқи, ҳукумати ва шаҳсан ўз номидан Сиз, Жаноби Олийларини ҳамда Ўзбекистон Республикаси халқини Мустиқлиқ кuni муносабати билан сийҳат-саломатлик муборакбод этаман.

Ушбу фурсатдан фойдаланиб, самимий тилакларини ихрор этар эканман, Сиз, Жаноби Олийларига мустаҳкам солиқ, бахт-саодат, биродар Ўзбекистон халқига эса давомий тараққиёт тилайман.

Эҳтиром ила, Шайх Ҳамод бин Халифа Ол СОНИЙ, Қатар Давлати Амири.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Жаноби Олийларига

Жаноби Олийлари, Миллий байрамнинг муносабати билан барча канадаликлар номидан Сизни ва Ўзбекистон халқини муборакбод этаман.

Утган бир йил ичида бизнинг давлатларимиз минтақадagi барқарорликка ва жаҳон ҳамжамиятига ҳавф солган таҳдиқлар қаршисида ёнма-ён турдилар. Бундан ташқари, икки томонлама ўзаро муносабатларимиз ривожланиб, келгусида мамлакатларимиз учун фойдали бўладиган, барча учун иқтисодий ўсиш ва кенг имкониятлар келтириладиган мустаҳкам алоқалар ўрнатиб борилади.

Келатган йилда Сизга яна бир бор энг эзгу истакларини, Ўзбекистон халқига эса саломатлик, бахт-саодат ва тинчлик тилаб йўллаётган саломларини етказишдан хурсандман.

Адриенн КЛАРКСОН, Канада Генерал-губернатори.

Шаҳрисабз: тўйга тародду қизғин

Вазирлар Маҳкамасининг "Шаҳрисабз шаҳрининг 2700 йиллигини нишонлашга тайёрликни қўриш тўғрисида"ги қарори эълон қилинганидан буён ўтган салкам олти ойлик давр мобайнида ушбу тарихий шаҳарда катта бунёдкорлик ишлари амалга оширилди.

Хусусан, миллий меъморчилигимизнинг юксак намунаси сифатида эътибор бекисиб қолаётган, нафис шарқона безаклари, мангуликка дахлдор жиҳатлари билан асрлар мобайнида бутун дунёни ҳайратга солиб келадиган Оқсарой ёдгорини, Дорутўйлов, Дорусоатов мажмуалари, Чубин мадрасаси кенг қўламини таъмирлаш ва тиклаш ишлари бажарилиди.

Шаҳар юбилейига тайёрлик муносабати билан кўча ва хиёбонларда, маҳалларда бунёдкорлик ва обodonлаштириш ишлари ҳам қизғин тус олган. Утган даврда бу ерда қарийб 2 миллиард сўмлик қўрилиш-монтаж ва таъмирлаш ишлари амалга оширилган бўлса, шу маблагнинг тахминан ярми тарихий обodonларни таъмирлаш ва тиклаш, қолган қисми эса бунёдкорлик ва обodonлаштириш ишларига сарфланган.

Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари К.Тулаганов раҳбарлигидаги Шаҳрисабз шаҳрининг 2700 йиллигига тайёрликни қўриш ва уни ўтказиш республика таъкидлий қўмитасининг мазкур шаҳарда бўлиб ўтган навбатдаги йилги шунга шунга сўз бори. Унда шаҳарда амалга оширилган қўрилиш, таъмирлаш, обodonчилик ва таъкидлий ишларнинг бажарилиши билан боғлиқ масалалар батафсил таҳлил этилди. Мажмуд муаммо ва камчиликларни тезда бартараф этиш юзасидан мутасадди раҳбарларга тегишли қўрсатмалар берилди.

Табрида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Х.Қароматов, Қашқадарё вилояти ҳокими Б.Ҳамидов иштирок этди. (Ў.А.)

ИНКАССА — ИҚТИСОДИЙ ТАРАҚҚИЁТ ОМИЛИ

Республика Бош прокуратураси ҳузуридаги Солиққа оид жиноятларга қарши курашиш департаментидан Ў.А. мухбирига маълум қилишларича, жойларда ана шундай ҳолатларга ҳамон йўл қўйиб қолганини кўзи қўриш зарур. Мисол учун, пойтахтимизда фаолият юриятган "Манвик" хусусий фирмаси томонидан 826 миллион сўмлик халқ истеъмолчи товарлари нақд пулга сотилиб, маблаг инкасса қилинмаган. "Нум қурилиш савдо" хусусий фирмаси раҳбарлари эса 561 миллион сўмлик халқ истеъмолчи товарларини нақд пулга сотиб, пулни банкка топширишни "унутган".

"Ташкилот Савдо Сервис" фирмаси раҳбари Г.Половинкин томонидан пул ўтказиш йўли билан олинган 697,4 миллион сўмлик нақд пулга сотилган, лекин банкка кириб қилинмаган. Оқибатда фирма томонидан давлат бюджетига тўланиши лозим бўлган 29 миллион сўмлик солиқ ва мажбурий тўловлар қасддан яширилган. Аниқланаётган бундай ҳуқуқбузарликлар юзасидан жавабгарликка тортилатган "удабуронлар" қонун олдидан жавоб бераётганида қилмишларидан пўшаймон эканлигини ихрор этмоқдалар.

Норгул АБДУРАИМОВА, Ў.А. мухбири.

Сўнгги хабарлар

Сув — ҳаёт манбаи

У нафақат қишлоқ ҳўжалиги, умуман иқтисодийимиз тараққиётида муҳим ўрин тутади. Мамлакатимизда сувдан оқилона фойдаланишга алоҳида эътибор қаратилаётганлиги ҳам бежиз эмас. Зеро, мустиқлиқ йилларида парламентимиз томонидан айни соҳага тегишли қўлаб қону ва меъёрий ҳужжатлар қабул қилинди.

Кеча Олий Мажлиснинг Аграр, сув ҳўжалиги масалалари ва озиқ-овқат қўмитаси ва республика Қишлоқ ва сув ҳўжалиги вазирлиги ҳамкорлигида таъкидлий қилинган «Сув ҳўжалиги тизимида ҳўқуқий асосларни такомиллаштириш муаммолари» мавзусидаги семинар-кенгашда ана шу ҳусусида гап борди.

Унда иштирок этган соҳа вакиллари бу ҳақдаги ўз фикр-мулоҳазалари ва тақлифлари билан ўртоқлашдилар. Жумладан, сўзга чиққан нотиклар 1993 йилда қабул қилинган «Сув ва сувдан фойдаланиш тўғрисида»ги Қонунга қатор ўзгариш ва қўшимчалар киритиш кераклиги ҳусусида ўз тақлифларини илгари суришди. Шунингдек, семинар-кенгашда ҳар бир киши сувдан самарали ва оқилона фойдаланиш йўллари билишни зарурлигига эътибор қаратилди.

Семинар-кенгашда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, қишлоқ ва сув ҳўжалиги вазири Н. Юсупов иштирок этди.

Ў.А. мухбири.

Музейга АҚШ гранти

Самарқанддаги Ақмак Ибромов номидagi Ўзбекистон халқлари тарихи ва маданияти музейи ноёб экспонатларга бой маскан. Бу ердаги қадимий қўлемлар, тошбосма асарлар, тарихий ҳўжжатлар барча-барчаси халқимиз кечмишидан — мўзайида ҳўқон қилади. Мустиқлиқ йилларида бу ерда Шарқ биткилари ва қўлемас асарлар кўргазмаси ташкил этилган эди. У мамлакатимизга таширф буюрган минглаб хорижий сайёҳларда катта қизиқиш уйғотди. Айни пайтда мазкур кўргазмадан кенгайтириш ва бағийи жўхаддан бешаш эҳтиёж туғилди. Шу мақсадда ишлаб чиқилган лойиҳага давлат АҚШ эркинлик 11 миң доллар миқдоридagi грант ажратилган бўлди.

А. САТТОРОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

АНЖУМАН ЯКУНЛАНДИ

Жаҳон иқтисодийи ва дипломатия университетиде иш бошлаган "Ўзбекистон ва ҳозирги замон халқаро сийҳат" мавзусидаги амалий анжуман якунланди.

Икки кун давом этган анжуманда халқаро мавзуда қалам тебратувчи журналистлар, сийҳатшунос ва мутахассислар иштирок этди. Унда Ўзбекистоннинг жаҳон ҳамжамиятига да тўтган ўрни, юриятган таъкидлий сийҳат йўналишларининг аҳамияти ҳамда халқаро майдонда бўлаётган ўргаришлар, рўй бераётган воқеаларнинг оммавий ахборот воситаларида ериштирилиши билан боғлиқ масалалар

муҳокама этилди. Мутахассисларнинг Буюк Ипак йўлининг геосийҳат, иқтисодий аҳамияти ва тараққиёт истиқболлари, Ўзбекистоннинг Европа Иттифогига давлатлари ва АҚШ билан ҳамкорлиги, жаҳон иқтисодий тизими ва халқаро иқтисодий муносабатларнинг долзарб муаммолари, хорижий журналистларнинг иш таърихларига бағишланган маърузалари тингиланди.

Табрида Ўзбекистон Президентини Давлат Мелиябхечсининг ўринбосари А.Мелиябхеч иштирок этди. (Ў.А.)

Форишнинг замонавий шўхбекати

Нурота тоғ тизмалари бағрида янги шўхбекат фойдаланишига топширилди. Фориш тумани маркази — Янгиқишлоққа кўрб бағишланган ушбу шўхбекат "Она ва бола" ҳоисини, маийий хизмат шўхбўхларига, ўнлаб савдо растанларига эга. Автошўхбекатнинг ишга туширилиши боис 44 та янги иш ўрни очилди.

Б. САТТОРОВ.

Ҳосил байрами

Наманганда ҳосил байрами ўтказилди. "Навбахор" марказий стадионда галяда йнги-терини мавсумининг илгорида тўпланиди. Вилоят ҳокими Т.Жабборов уларни самимий табриқлади.

Наманганликлар Ўзбекистон галяда мустиқлиқнинг шакллантиришга муносиб ҳисса қўшди. Улар 360 миң тонна сифатли буюбди тўлади. Бу эса ўтган мавсумга нисбатан 63 миң тонна ортиқ. Барча туманлар шартнома мажбуриятларини ошиги билан бажарди.

Ҳосил байрамида илгор меҳнатқашлар тақдирланди. Энг яхши иштирокчилар ва фермер ҳўжаликлари, пуларчилик, механизаторлар, транспортчилар "Икко", "Дамик", "ВАЗ-2106" автомобиллари, бошқа қимматбаҳо совғалар билан мукофотланди.

Савдо ярмаркалари ташкил этилди, театрдашарни томошалар намойиш қилинди.

И. РАЗЗОКОВ, Ў.А. мухбири.

КУРАШ ДУНЁНИ ЗАБТ ЭТМОҚДА

Арманистон пойтахти Ереван шаҳрида кураш бўйича IV жаҳон чемпионати зўр муваффақият билан якунланди

воинга қайта сайланди. Беллашув қондалари ҳам бир қанча ўзгариш киритиш ва бундан кейин жаҳон чемпионатини ҳар икки йилда бир марта ўтказишга келишиб олинди. Қўшма давлати конфедерацияларнинг фаолияти билан боғлиқ ҳисоботлар тингиланди. 2003 йил Умирлар ўртасидаги жаҳон чемпионатини октябрь ойида Шри-Ланка пойтахти Коломбо шаҳрида ўтказиш ҳақда қарор қабул қилинди.

Алоҳида таъкидланган томони, 36 давлат вакиллари билан иборат конгресс қатнашчилари икки соат да-

вом этган баҳо-мунозаралардан кейин ҳам 2004 йилги жаҳон чемпионати қаерда ўтказилиши ҳақда бир тўхтамага кела олмади. Бир йўла тўрт мамлакат — Бразилия, Боливия, ЖАР, Россия нуфузли мусобақа мезбонлиги учун жиҳадий курашди.

Конгресс иштирокчилари кураш ватани — Ўзбекистон Республикасини мустиқлиқнинг 11 йиллиги муносабати билан Президент Ислам Каримов тиссоқда буни ўзбек халқига табриқ йўлдади.

Жаҳон чемпионатининг расмий қисми якунланган, барчанинг эълбори кураш мусобақаларига қаратилди.

Оғирлиги 81 килограмм бўлган полновлар беллашувида Ўзбекистон ва Бразилия полновлари ўзини кўрсатди. Финалда ҳамюртинмиз Исоқ Аҳмедов бразилиялик Александр Гузедс билан беллашди. Қизгин ва муросаиш кечган беллашувдан сўнг қашқадарёлик Исоқ полнов жаҳон чемпиони бўлгани эълон қилинди. Бу вазнда грузиялик Николас Бибилашвили ва туркиялик Иракли Уналдзс бронза медалларига сазовор бўлди.

(Давоми 3-бетда).

(Давоми 2-бетда).

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

(Давоми. Боши 1-бетда)

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Жаноби Олийларига

Жаноби Олийлари, Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 11 йиллиги муносабати билан ҳукуматингиз ва халқингизга Сингапур ҳукмати ва халқи номидан самимий қутловлар ҳамда мамлакатингиз ва халқингизнинг фаровонлиги йўлида иқтисодий ўсиш, равиқ ва тараққиётга эришиш борасидаги савб-ҳаракатларингизда муваффақиятлар тилаб билдирган энг эзгу истаklarингизга йўлдан менга гоят мамнуният бахш этди.

С.Р.НАТАН,
Сингапур Республикаси Президенти.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Жаноби Олийларига

Жаноби Олийлари, Ўзбекистон Республикаси Мустақиллик куни муносабати билан Лаос халқи ва шахсан ўз номидан Сиз, Жаноби Олийларига ва Ўзбек халқига гоят қизғин қутловларини ҳамда энг эзгу тилакларини йўлдан менга бахш этди.

С.Р.НАТАН,
Лаос Халқ Демократик Республикаси Президенти.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Жаноби Олийларига

Жаноби Олийлари, Ўзбекистон Республикаси Мустақиллик куни муносабати билан Гвинея халқи, ҳукумати ва шахсан ўз номидан қизғин муборакбод этиш менга алоҳида мамнуният бахш этди.

Генерал Лансана КОНТЕ,
Гвинея Республикаси Президенти.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Жаноби Олийларига

Жаноби Олийлари, Ўзбекистон Республикаси Мустақиллик байрами муносабати билан Гамбия халқи, ҳукумати ва шахсан ўз номидан самимий табриклар йўлдан менга катта мамнуният бахш этди.

Жаноби Олийлари, Сизга бўлган юксак эҳтиромларини қабул этгайсиз.

Яхъя ЖАММЕХ,
Гамбия Республикаси Президенти.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Жаноби Олийларига

Жаноби Олийлари, Ўзбекистон Республикасининг миллий байрами муносабати билан Гвинея халқи, ҳукумати ва шахсан ўз номидан самимий табриклар йўлдан менга катта мамнуният бахш этди.

Жаноби Олийлари, Сизга бўлган юксак эҳтиромларини қабул этгайсиз.

Зайн ал-Обидин бин АЛИ,
Тунис Республикаси Президенти.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Жаноби Олийларига

Жаноби Олийлари, Ўзбекистон Республикасининг миллий байрами муносабати билан Сизга шахсан ўз номидан ва Ливия Араб Халқ Социалистик Буюк Жамоҳирияти халқи номидан самимий қутловлар ҳамда шахсан Сизга мустақам соғлиқ ва барвақ тилаб билдирган энг эзгу истаklarингизга йўлдан менга мамнуният бахш этди.

Полковник Муаммар ҚАЗЗОФИ,
1 сентябр - Улуғ Ал-Фатх Иқлибчи Раҳбари.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Жаноби Олийларига

Жаноби Олийлари, Ўзбекистон Республикасининг миллий байрами муносабати билан Сизга шахсан ўз номидан ва Ливия Араб Халқ Социалистик Буюк Жамоҳирияти халқи номидан самимий қутловлар ҳамда шахсан Сизга мустақам соғлиқ ва барвақ тилаб билдирган энг эзгу истаklarингизга йўлдан менга мамнуният бахш этди.

Полковник Муаммар ҚАЗЗОФИ,
1 сентябр - Улуғ Ал-Фатх Иқлибчи Раҳбари.

Инсон ҳуқуқлари бўйича Миллий марказда Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузурида Илоҳотлар ва инвестициялар бўйича идоралар мурофийлаштирувчи кенгашининг давлат бошқаруви тизimini демократлаштириш ва сиёсий илоҳотларни чуқурлаштириш бўйича ишчи гуруҳининг йиғилиши бўлиб ўтди.

ИШЧИ ГУРУҲИ ЙИҒИЛИШИ

Президентимиз Ислам Каримовнинг Олий Мажлис Тўққизинчи сессиясидаги маърузасидан келиб чиқадиган маърузада асосий маърузачи гуруҳ фаолиятини тақомиллаштиришга бағишланган ўшбу мажлисда мамлакатимизда икки палатали парламентни шакллантиришга ўттириш ташкил этиш ҳамда фуқаролик жамияти ривожини қўллаб-қувватловчи қонунчилик асосларини кенгайтириш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

Миллий марказ директори, ишчи гуруҳ раҳбари А.Саидов мажлисни очар экан, Юрбошимиз томонидан парламентнинг охириги сессиясида мамлакатимизда демократик ўзгаришларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамияти асосларини шакллантиришнинг асосий йўналишлари белгилаб берилгани, ўз навбатида, тараққиётимизнинг ана шу янги босқичи жамиятимизнинг демократлаштириш жабҳасидаги истиқболдаги фаолиятини илҳом қилди.

Жамиятимизни янада демократлаштириш ва фуқаролик институтларини шакллантириш, аввало, аҳоли сиёсий фаолиятини ўсиши, унинг сиёсий, ижтимоий ва давлат ҳаётида нечоғди фаол иштирок этиши билан узвий боғлиқ. Бунда сиёсий партия ва ҳаракатларнинг ўз фаолиятини жонлантириши, юртимизда ҳақиқий кўппартиявийлик, демократик парламентаризм тизimini, ижобий сиёсий рақобат муҳити қарор топиши, айниқса, муҳим аҳамият касб этди.

Айни чоғда, Олий Мажлис икки палатали қилиб ташкил этиш, қуйи палатага асосан партиалар томонидан тақдим этиладиган рўйхатлар бўйича сайлов ўтказиш жамиятимизни сиёсий жиҳатдан фаоллаштиришга қучли туртки беради.

Жамият ҳаётида нодавлат ва жамоат ташкилотларининг ўрни ва аҳамиятини кескин кучайтириш ҳам, мажлисда қайд этилганидек, фуқаролик жамиятини шакллантиришнинг устувор шартларидан бўлиб, бу жараён ижтимоий-иқтисодий фаолият билан боғлиқ кўп масалаларни ҳал қилишда давлат тузилмаларининг ролини қаматириб бориш ва бу вазифаларни босқичма-босқич жамоат ташкилотларига ўтказишни тақозо этди.

Мажлисда қўриб чиқилган масалалар муҳокамаида ишчи гуруҳ аъзолари, Олий Мажлис депутatlари, Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди, Олий Мажлиснинг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман), Олий Мажлис ҳузуридаги Амалдари қонунчилик ҳужжатлари мониторингини институтини ва айрим ноҳукумат ташкилотларини, оммавий ахборот воситалари вакиллари ва олимлар иштирок этди.

(Ў.А.)

Олис манзилларни қўлаб бораётган карвон бир лаҳза тин олиб, босиб ўтган йўлга назар ташлаш бор. Хайрли ишга бел боғлаган одам адо этган юмушларини бир қарра сарҳисоб қилиб, эртанги режаларини белгилаб олади.

Мамлакатимиз Парламентининг қиёда бўлиб ўтган тўққизинчи сессиясида Юрбошимиз сўзлаган маърузани ўқиган киши айнан шундай манзарани кузатади. Маърузада босиб ўтган ўн бир йиллик йўлимиз, кеча қилинган, бугун қилинаётган ва эртанга қилиниши лозим бўлган юмушлар баён этилган.

Давлатимиз раҳбари таъкидлаган устувор йўналишлардан биттаси — оммавий ахборот воситалари фаолиятини эркинлаштириш ҳақида бир қадар тўхталиб ўтишни истардим. Кейинги ўн бир йил ичида бу борада қандай юмушлар амалга оширилди-ю, нималар ҳал бўлмади? Нималарга эришдик-ю, нималар эриб қолган?

Энг аввал кўзга ташланадиган натижа шуки, мустақиллик йилларида оммавий ахборот воситалари мисли қўрилмаган даражада қўлайди. «Дехқонча»роқ қилиб айтадиган бўлсак, «эришмаган» одам борки, газета, журнал, теле ёки радиоканал очиниш мумкин. 1991 йили Ўзбекистонда 351 та оммавий ахборот воситаси бўлса, ҳозир уларнинг сони 723 тага етди. Ушунда 289 та газета ва журнал бўлса, 434 та радиостанция бўлса, 60 тадан 165 тага етди. 1991 йили фақат битта телерадиокомпания бўлса, ҳозир 70 та телерадиостудия бор. Уларнинг кўпчилиги нодавлат, мустақил, тармоқ, хусусий, реклама йўсинидаги студиялар, газета ва журналлардир. Ун бир йил аввал нарийётлар сони 14 та бўлса, ҳозир 60 тага етди. Бундан ташқари турли вазирилик ва идоралар, ташкилот ва муассасалар ҳузуридаги ҳамда қўша ва кичик корхоналар ҳисобланмиш босмахоналар сони 600 дан ошди.

Устига устак қўлаб чет эл телерадио каналлари мамлакатимизга ўз кўрсатув ва эшиттиришларини узоқ вақтдан бери, бошқа давлатлардан ўлаб газета ва журналлар кириб келаётгани, талай ахборот агентликлари, интернет тармоғи, электрон почталар, факслардан кириб келаётган ахборотларини ҳам ҳисобга оладиган бўлсак, фуқаролар ҳам, жамият ҳам амалда кечис ахборотлар оқими орасида қолганини курашим.

Ингирма биринчи аср — ахборотлар асри. Қолаверса, Ўзбекистон жаҳон ҳамжамияти билан бир сафда бораётган мамлакат. Оммавий ахборот воситалари кўп бўлса, фикр ранг-баранглиги, соғлом рақобат муҳити пайдо бўлади. Шу билан бирга бундай вазият ҳар бир фуқаронинг ақлини, соғлом, тезкор ахбороти монеликсиз излаш, олиш, текшириш, тарқатиш ва фойдаланишга бўлган ҳуқуқининг қонуний асосларини яратишни тақозо этади.

Шахсан мамлакатимиз раҳбарининг ташаббуси билан ишлаб чиқилган ва Олий Мажлиснинг тўққизинчи сессиясида қабул қилинган «Ахборот эркинлиги тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси шу ниятда яратилди. Қонун биринчи ўқишда қабул қилинди, матбуотга эълон қилиниб, умумхалқ муҳокамаида тавсия этилди. Кўпчилик фикри билан яна мукамаллаштирилади. Қонун лойиҳаси яратилишидан олдинроқ мамлакатимиз журналистлари учун яна бир муҳим (айтиш мумкинки, жуда муҳим) воқеа бўлган эди. Ўзбекистонда матбуотга таяйиб қилинган ҳар қандай қўришни қатъийан йўқ қилинди. Мамлакатимиз Президентининг 3 июль Фармони билан масалага кескин ва яқунловчи нукта қўйилди. Унда эълон-қилиш тарзда бўлиб қўриқилган, «Ўзбекистон Республикаси матбуот ва ахборот агентлигига цензура, таҳлил қилиш, таққиқлаш ҳамда оммавий ахборот воситалари фаолиятини ўзгача тарзда таъин қилиш» қўриқилган қўриқилган аралаш ташқириш ман этилди.

Журналистлар Фармонини чуқур мамнуният билан қўриқилган шубҳа йўқ. Ҳамма нарса қўбсада билгани. Бир эслаб қўрайлик, шўро замонидан ахборот қандай эди? Мустақил тузумнинг таққиқловчи машиналари шу қадар қучли эдики, ёнига одам ўзининг одам эканини исботлаш учун ҳам талай тўсиқлардан ўтишга мажбур бўларди. Масалан, олдий фуқаро фалонини пистонини ва ҳақиқатдан ҳам фалон йили теваларини, фалон манзилда истақомат қилди, деган «қимбатбах» справкани эсон-омон қўлга киритиши учун бир неча соғлаб, ҳатто бир неча қўлаб овера бўлиши таяйил ҳол эди. Ҳар бир чорраҳа «Она Ватанга олти миллион тона «оқ олтин» миллион тона «оқ олтин»нинг қанчаси қарға кетаяпти деб сўраш мумкин эмасди. Бу давлат сири ҳисобланган эди. Мухбир бирон райком котиби билан телерадиода чиқиш қилиши ёки газетга мақола ёзиши учун, аввало, энг қимбат «обком бува»дан рухсати олиш эди, ушунда ҳам қайси «райком бува» билан сўхбат қилиниши, нима саволлар берилиши-ю, нимани сўрашмаслигини олдиндан келишиб олиш шарт қилиб қўйиларди. Охири оқибат мақола ёки сўзлар не умидлар билан таянган журналда «думи юлгинга товуқ» билан қоларди. «Инспекция» дейдими,

«лит»ми, нима деб айтилишидан қатъий назар, амалда цензура деган бадо ҳар қимнинг бошида тўқмоқ ўқталиб турар эди.

Албатта, манаман деган демократик мамлакатда ҳам давлат сирларини ҳимоя қилишга қаратилган қонунлар, оммавий ахборот воситаларида эриш қилиниши ман этилган сирларни сақлашни таъминлайдиган ташкилотлар бор. Бироқ шўро замонидан гоҳо шундай ҳангомалар бўлардики, эсласанг, қулиниши ҳам билмайсан, хафа бўлишини ҳам. Масалан, бир журналда оқшомнинг гузал манзараси тасвирланган сурат остига «Кўёш ботапти» деб сарлавҳа қўйилган бўлса, «лит» бағоят «мантқиҳи» ишқал толади. «Нега энди айнан кўёш ботишини пропаганда қилмайсиз?», «Юртимизга қоронғилик қилишга демакчиликми?» Айнан уша сурат тағига «Кўёш чиқаяпти» деб ёзиб қўйсангиз, «лит» амаки хурсанд бўлади. «Мана бу — бошқа гап!» «Салла ол, деса, қалгани узиб кет

Бу саволга ҳам жавобни Президентимиз маърузасидан топиш мумкин. «Шуни очиб айтишимиз керакки, мамлакатимиз оммавий ахборот воситалари узоқ вақтлар давомида мафкуравий ва маъмурий назорат остида ишлагани тўғрисида уларнинг ҳали-бери бу ҳолатдан чиқини, аввало психологик жиҳатдан ўзини эркин ҳис этиши қийин кечмоқда. Шу сабабли улар ўзи учун янги бўлган ҳозирги вазиятда баъзан ҳали ҳам нима қилиш ёки нима қилмаслик ҳақида юқоридан қўрсатма кутиб ўтиргандек қўринадилар».

Юрбошимнинг бу фикри айни ҳақиқат эканигини журналист дўстларимиз эътироф этмоқдади керак. Узим ҳам узоқ йиллар шу соҳада ишлаган одам сифатида газетачи меҳнати ниҳоятда оғир эканини биларман. «Тошкент оқшом»да айрим пораклар ва тамағир врачлар ҳақида мақола ёзиб горком бюросида «қалла» еганим, Аҳмад Ясавий ижоди ҳақида саҳифа эълон қилингани учун ишдан ҳайдалишимга

даланадиганлар ҳам бор. Бундайлар билан қилган мингта яхши ишдан кўз юмади-ҳам, филдек фазилатини ҳам, қилдек нуқсонни топиб олиб, «дўмбика» қилади. Бунинг номи қилдан қийик ахтариш, хусусат деб аталади. Оммавий ахборот воситалари ҳодимлари орасида битта шундай бўлса ҳам ортиқчадир! Улар мингтаб захматқашлар обрўсига пуртур етказди.

Сўзининг қудрати улуг. Гоҳо бир оғиз сўз билан бир инсон қисматини обод қилиш ҳам, барбод қилиш ҳам мумкин. Айниқса, матбуотда айтилган сўз билан. Негаки бирон даража айтилган сўзи ўн киши, мажлисдаги сўзи юз киши эшитса, газетда ёзилгани ўн мингтаб, телерадиога айтилгани миллионлаб одамларга етиб боради.

Оммавий ахборотда ишлайдиган кишининг қўли ҳам, дили ҳам пок бўлиши, нияти холис бўлмоғи лозим. Шу босидан маъзур Қонунда оммавий ахборот воситалари ўзлари эълон қилаётган ахборотнинг ҳаққонийлигини текшириб қўришлари шартлиги ва унинг ҳаққонийлиги учун ахборот манба билан биргаликда қонунда белгиланган тартибда жавобгар эканликларини таъкидланган. Бу ўринда ҳамма юқни фақат таҳририятга ташлаб қўймай, масъулиятнинг бир чеккисини таъсис этишни ҳам ўз зиммасига олишга тўғри келади. Зеро, оммавий ахборот воситалари за-

кам ҳам эмас! Нега шундай? Бугун 24 соатда, эртанга 25 соатда айланса нима бўлади? Ер ўз меҳваридан чиқиб охирамон бўлади! Энди ўйлаб қўрайлик. Бу қонунларнинг, бу чегараларни қим яратган? Оллоҳ эмасми? Тантрининг ўзики, бугун олманни муайян чегарага солиб қўйган экан, нега энди одамозет кечис эркин орзу қилиши керак? Мана шу олдий ҳақиқатдан келиб чиқсақ жаҳондаги ҳамма давлатлар қонунларида «Хуқуқ» деган сўз билан «Мажбурият» деган сўз нима учун доимо ёнма-ён туришини англаймиз. Бу талаб шубҳасиз, оммавий ахборот воситалари ҳодимларига ҳам тааллуқли. Гап айланмиб яна «оғизга қўлиб солиш», яъни эски усулдаги цензурага қайтиб келаётгани йўқ, масъулият устида боришти. Зеро, демократияга масаласида ҳуқуқта қўриқилган ҳар қандай мамлакат ҳам ўзининг ҳарбий, миллий, экологик ва бошқа хавфсизликларни қўриқиб ахборот хавфсизлигини ҳам ҳимоя қилади. Бу дўбнинг барча шартлари учун бегона тушувча эмас.

Ахборот эҳди ниятда фойдаланилса, яратувчи қурола, ёмон ниятда фойдаланилса, қўриқувчи қурола айланмиш мумкин. Афсуски, ахборотни қўриқувчи қурола айланмишга уринадиган қўллар йўқ эмас. Мисол тариҳда ўтган йўқ 11 сентябр фожиасидан кейин бўлган воқеани эслаш жоиз. Ушунда Ўзбекистон жаҳондаги мамлакатлар орасида

биринчилардан бўлиб халқро терроризмга қарши курашга қўлинишни баён этди. Бу — мамлакатимизнинг ҳам, Юрбошимизнинг ҳам обрўсини дунё миқёсида янада юқори поғонага қўтарди. Шундай масъулиятли паллада юртимизга тирноқ ичида «хайрихо» бўлган айрим оммавий ахборот воситалари ваҳимага тўла миш-мишлар тарқатдилар. Амударёнинг нариги бетидан мингтаб қўриқилган тоблилар шайлоний тур-

Ўткир ХОШИМОВ,
Ўзбекистон халқ ёзувчиси.

Олиссларга интилаган дарё

Матбуот ва телерадио соҳасига кейинги йилларда кириб келган ва ҳозир оммавий ахборот воситаларида ишлайдиган истеъодли ёш журналистларга бу гаплар асосан қўриқилган мумкин. Чунки улар кези келса шахсан давлатимиз раҳбарига мурожаат қилиб, ўзини қизиқтирган масала бўйича ахборот олиши мумкин. Ҳар сафар Олий Мажлис сессиясининг танаффусида Президент атрофини ўйлаб журналистлар ўраб олади. Чет эл ахборот воситаларининг мухбирлари ҳам, ўзининг журналистлар ҳам қўлаб саволларга атрофиҳа жавоб олади. Бу — одат туғига кирган.

Бугунги кунга келиб ахборот деган тушунчанинг қамрови ҳам, маъноси ҳам бениҳоя кенгайди. Ахборот дегани ҳар қандай кечуқун телерадио кўрсатилган хабарлар ёки газетда босилган мақолада қилинган иборат эмас. Шу босидан ҳам «Ахборот эркинлиги» принциплари ва қонунлари тўғрисидаги Қонунда ҳаётимизга кейинги йилларда кириб келган «ахборот мустақиллиги», «ахборот эркинлиги», «ахборот эркинлиги» сингари талай тушунчаларга батафсил ихоз берилган. «Ахборотнинг очиклиги ва ошқоралиги» деб номланган модалада давлат ҳокимияти ва бошқарув органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари оммавий ахборот воситаларига жамият манфаатлари нуктаи назардан аҳамиятли воқеалар ва фактлар тўғрисида қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда хабар бериши шарт қилиб қўйилган. Қонундаги «Ахборот эркинлиги», «Ахборотнинг ҳамма олиши мумкинлиги ва ҳаққонийлиги», «Ахборот эркинлиги қаролатилган» деган модалаларнинг номиек гап нима ҳақида кетаётганини аниқлатади.

Шу тариҳа янги Қонун фақат оммавий ахборот воситалари ҳодимларининг эмас, умуман барча ташкилот ва фуқароларнинг ҳам ўзини қизиқтирган ахборотларини монеликсиз олиши учун дарвозаларини кенг очиб беришга қаратилган. Адаҳусус цензура батамом йўқ қилинди. Мурод ҳосил бўлди. Ахборот эркинлигининг ҳуқуқий замини бор. Агар шу мантқиқдан келиб чиқадиган бўлсак, баъзи саволларни ўзимиздан сўрашимизга тўғри келади. Ху-ў-ўш, шундай экан, нима учун газета саҳифаларида одамлар чиппа ёпишиб ўқийдиган мақолалар қандай бўлади? Нима учун томошабинини ўзига оҳанрабоқет тортиб оладиган телекўрсатувлар етарли эмас? Нима учун олдий фуқаро газетга ва журналларда, телерадио ва радиога ўзини уйдирган саволларга етарли ва очик-ойдин жавоб топпайди?

«Лит»ми, нима деб айтилишидан қатъий назар, амалда цензура деган бадо ҳар қимнинг бошида тўқмоқ ўқталиб турар эди.

Албатта, манаман деган демократик мамлакатда ҳам давлат сирларини ҳимоя қилишга қаратилган қонунлар, оммавий ахборот воситаларида эриш қилиниши ман этилган сирларни сақлашни таъминлайдиган ташкилотлар бор. Бироқ шўро замонидан гоҳо шундай ҳангомалар бўлардики, эсласанг, қулиниши ҳам билмайсан, хафа бўлишини ҳам. Масалан, бир журналда оқшомнинг гузал манзараси тасвирланган сурат остига «Кўёш ботапти» деб сарлавҳа қўйилган бўлса, «лит» бағоят «мантқиҳи» ишқал толади. «Нега энди айнан кўёш ботишини пропаганда қилмайсиз?», «Юртимизга қоронғилик қилишга демакчиликми?» Айнан уша сурат тағига «Кўёш чиқаяпти» деб ёзиб қўйсангиз, «лит» амаки хурсанд бўлади. «Мана бу — бошқа гап!» «Салла ол, деса, қалгани узиб кет

бу баҳа қолгани ҳамон ёнимда. Ҳар қандай цензура бекор қилинмасин, ўзининг «ички цензура»дан қўриқиб турадиган газетачилар, радио ва телерадио ҳодимлари йўқ эмас ва уларнинг қўлида ҳамон ўша ҳодилар ўтирибди.

Шу ҳолатга боғлиқ бўлган бошқа сабаб ҳам бор гап. Газета бош муҳаррири, телерадио раҳбарлари бирон танқидий чиқиш қилиб қўлса, эрталабдан хонасига юрғи пўкилаб кириши ҳам бор гап. Кеча танқид қилинган каттами-кичиқ манбадорнинг ўзи, ўзи бўлмаса ундан ҳам каттароқ тоғаси, амаки ёки хонаси «танқид қилишга шундан бошқа одам қўриб қолганим, сен бутун бошли тумани (бўзак вилояти) шарманда қилдингиз», деб дағдага қилинган холлар ҳамон йўқ эмас. Қарагинг, бир шахс шаънига айтилган танқидий фикр бўлиши тўғрисида (ҳатто вилоятга) «доғ» тушираркан! Ростини айтганда, танқидга бўндай муроғасиз муроғабатнинг илдири ҳам яна ўша мустақил тузум замонига бориб тақалади. Уша пайтлар биров «Мушму»да танқид қилинса, «бечоратга жабр бўпти-да, бола-чақаси бор эди», деб ҳамаданки билдирар эдилар. Негаки газетачи ёки журналида «уриланган» одам камида партиядан ўчирилган бўлмаса қамалар эди. Худого шукр, замоналар ўзгариб, Мустақилликнинг ўз қонун-қоидалари бор, биронинг ишини танқид қилиш унинг ўзини йўқотишини аниқламайди, десагингиз, тушунгандек бўлишди-ю, барибир қўлида иштибоҳ қолади.

Иштибоҳ қилинишининг бошқа сабаби ҳам бор. Бу бевосита оммавий ахборотдан фойдаланувчининг, яъни газетачи, телерадиочилининг, радио тивонининг психологиясига боғлиқ. Кимдир танқид қилинса, масаланинг тағини ўйлаб ўтирмайди, ростки газетачи «урилиб» қилиб бўлса бор-ов, деб шоша-пиша худоса чиқарадиганлар ҳамон эди.

Оммавий ахборот воситалари замон талабидан бир қадар орқода қолаётганининг тағини бир сабаби — малакали қадрлар камлигида деб ўйлайман. Албатта, бизда билимдон, истеъодли, жонкуяр журналистлар кўп. Лекин мутахассис журналистлар оз. Оммавий ахборот воситаларининг ҳодимлари ҳамма маъзурда ёзда ёки қўрсатув таяйирлайди. Бу-ку ёмонмас, аммо одам ҳамма нарсани мукамал билиши мумкин эмас ва билмайдими ҳам. Шу босидан иқтисодчи-журналист, врач-журналист, ҳуқуқшунос журналист, муҳандис-журналистлар қанча кўп бўлса, шунча яхши бўларди. Ҳозир бир қатор оммавий ахборот воситаси ҳодимлари иккинчи мутахассисликка ўқиётгани бежиз эмас ва менимча уларнинг бу иштибоҳлигини ҳар ёқдама қўлаб-қувватлаш зарур.

Ва ниҳоят, ҳарчанд оғир бўлса-да, яна бир иллатни айтишга мажбурман. Ўз бурини сидикчилдан адо этиб, нонини ҳаллолаб ёйдиган мингтаб журналистлар мени кечирсин-ю, улар орасида оммавий ахборот воситаларининг ўзининг фахсий адолатли мақсадида фой-

мон талабидан орқароқда экан, муассислар ҳам шунчаки кузатувчи бўлиб туролмайдилар. Хали айтилганидек, бугунги кунда ҳар бир шахс газета, журнал, телерадиоканалга муассис бўлиши мумкин. Бу — унинг қонуний ҳуқуқи. Шу билан бирга газета чиқарган, хусусий телеканал очган одам ўз тасаруфидидаги газетачи, хусусий ҳам ўйлаш керак. Шунча телеканаллар борки, томоша қилсангиз, маънавийнинг юксалиш ўрнига ўтмаслигини. Бундан бир неча йил аввал вилоятлардан берида очилган шундай телеканаллардан бирининг томошасини қўриб қўриган қолганман. Аввал эфирга алқандай палла-партиш ахборот чиқариб, Сўнг бирдан «Унинг ҳам ярим-ёртинчи қўлар-ўтмас, фўт-бош босилгани бўлди... Сўнг...реклама ҳазарлатди! Бир мисол. «Ширин-шаркар қизалоқ Лолаҳон Фалончинева олти эшта тулдлар!» Атлас қўлаб қўриб, соғича бантик таққан қизалоқ чопқилди юрибди. Оғаси кутулди, онаси қабилди... Майли, ҳаммаси яхши. Сўнг диктор тағина билан эълон қилди. «Энди юбилейларимизга атак қўлиш эшиттирилмиш!» «Эртанга полонкелбет киши пайдо бўлади ва рубобини чертиб қўлиш бошлайди!» «Бевафолар қўлиб қўлиди!» Қизик, олти яшар қизалоқнинг дунёда бевафолар кўп ёки қандай билан неча пуллик киши бўлди? Афсуски, турли йўналишдаги нашрлар орасида ҳам сависиясиз сав, таҳлильчи мақолалар эълон қилингандан, нашр сифати қондорасиз газеталар оз эмас. Уша мақолаларнинг ўқишга, ҳатто таҳририят ҳодимларининг ҳолидан хабар олишга вақт топмайдиган муассислар ҳам бор. Улар телеканал очиб, газетачи қарош нақадар масъулиятли юмуш эканигини унутмасалар яхши бўларди.

Инсон учун энг табиий интилишлардан бири — Эрк саналади. Одамозет табиятин эркин бўлишга ҳаракат қилади. Сўз эрки, виждон эрки, меҳнат эрки ва яна турфа хил эркилар ҳақиқатда тушуначилар қонун даражасига айлангани бежиз эмас. Лекин кечис ва мутлоқ эрки бўлиши мумкинми? Одамга кечис сўз эрки, яъни хоҳлаган гапини хоҳлаганча айтганда, хоҳлаган фикрини тўхтамти, ёлғонми, бўхтонми, хоҳлаганча ёзиб тарқатиш ҳуқуқини бериш мумкинми? Умуман, дунёда ҳар қандай чегарани инкор этиб, кечис имконият элас бўлишга ҳарқи мумкинми? Нима бор? Бу саволга жавобни одамдан эмас, оламнинг ўзиндан излаб қўрайлик.

Ҳеч ў

Шу азиз Ватан - барчамизники

«Ўзбекистон - умумий уйимиз»

фестивалидан кейинги ўйлар

Қобулдаги кўпоровчилик

Афғонистон пойтахти Қобулнинг марказий кўчаларидан бирида бомба портлаши оқибатида 26 киши ҳаётдан кўз юмган, 150 нафардан зиёд киши жароҳатланган.

«Рейтер» агентлигининг маълумотига қараганда, биринчи портлаш маҳаллий вақт билан соат 15.00 да содир бўлган ва бироз ўтгандан сўнг иккинчи портлаш юз берган.

Жиноят бўйича қидирув ишлари бошланган.

Яна ракета зарбалари

Исроил ҳарбий вертолётлари Газа секторининг Жа- нубида жойлашган Хон-Юнис ша- хрининг марказига зарбалар берган.

«НТВ.ру»нинг хабарига кўра, ша- хар марказида жойлашган электр двигателлар ишлаб чиқарувчи за- водга камида тўрт марта ракета зар- баси берилган.

Исроил ҳарбийлари вакиллари- нинг таъкидлашича, завод портлов- чи моддалар ва снарядлар ишлаб чиқаришга ихтисос- лашган.

Иш ташлаш

Кеча «Air France» авиакомпанияси учувчиларининг иш ташлаши бошланди. Компания раҳбарияти шу муноса- бат билан 370 рейсдан 216 тасини бекор қилди.

«ИТАР-ТАСС» агентлигининг маълумотига кўра, учув- чилар касабга уюшмасининг иш ҳақини ошириш бўйича олиб борган музокаралари натижасиз тугатилди. Иш ташлаш ҳақида эълон қилган. Компания дирекцияси фискарича, уларнинг машинаси 10 фоизга кўпайтириш ҳақидаги талаблари ўрнинсиз.

«Financial Times» ушбу иш ташлаш «Air France»нинг бошқаруви билан рақобатбардошлилигига ва атрофдаги авиакомпаниялар фаолиятига ҳам ўз таъсирини кўрсата- ди.

Тинтув бошланди

Япониянинг «Токуо Electric Power» (ТЭПКО) компани- ясининг Токиодаги йирик қароргоҳида тинтувлар бош- ланган. Давлат ядро ва сановат хавфсизлик бошқармаси инспекторлари фожиага олиб келган воқеалар бўйича ҳужжатларни қидиришмоқда.

«НТВ.ру»нинг маълумотига қараганда, ТЭПКО ўтган ҳафтада XX асрнинг 80-90 йиллари ядро реактори қобиғи ҳимоясидаги шикастларни қонунга хилоф равиш- да яширганлигини тан олган эди.

Япония иқтисодиёт ва сановат вазири Такэо Харанума айтишича, ушбу ҳодиса «аҳолининг ядро энергетикаси- га ишончини сусайтиради».

Алкоголизм ва гиёҳвандликка қарши

АҚШ президенти Жорж Буш сентябрни алкоголизм ва гиёҳвандликка қарши кураш ойи деб эълон қилди. Буш мамлакат аҳолисини ушбу мавзуларга бағишлан- ган маросим ва тадбирлар ўтказишга чақирди.

«НТВ.ру»нинг маълумотига кўра, алкоголизм ва нар- команияга мубтало бўлган кишиларга қўмақлашиш ва улар- ни қўллаб-қувватлаш — ойнанинг асосий мавзуси бўлади.

Полиция ҳаводан назорат қилади

Кеча Бразилиянинг Рио-де-Жанейро полицияси ша- ҳардаги аҳолини назорат қилиш учун дирижабль кирди. Полициячилар дирижабль орқали, айниқса, жуда кам- бағал даҳалалар ва автомобиль ҳаракатини назорат қилишди. Дирижабль иккарага берган компаниянинг ди- ректори Флавио Кауфман айтишича, унинг кабинаси ўк ўтмас ойна билан жиҳозланган. Икки полициячидан иборат экипаж ҳавода кун бўйи 8 километр баландлик- да туради.

«Рейтер» агентлигининг хабарига кўра, учувчи аппа- рат ижараси ойига 190 миң долларга тенг бўлади ва унга автомобиль рақамларини 15 километрдан аниқлаб бера олувчи ускуна ўрнатилган.

Тўфон яқинлашмоқда

Тайвань метеохизмати Япониянинг Окинава ороли томонидан кучли тўфон яқин- лашибатгани ҳақида хабар берган. У шамол ва кучли ёмғир олиб келмоқда. Шу муносабат билан Тайбей аҳоли- си ўз уяларининг атрофини кум солиingan халталар билан мустаҳкамламоқда.

«ИТАР-ТАСС» агентлигининг хабарига кўра, Тайбей ва орол шимолдаги шаҳарларда иш кунлари бекор қилин- ган. Банклар, биржалар ёпилган. Фуқаро авиацияси ҳам ўз рейсларини тўхтатган. Озлаб кемалар панох излаб портларга кайтди.

«Сингапу» номили ушбу тўфон Хитойнинг жануби-шар- қида жойлашган Фуцзянь ва Чжецзянь провинциялари- га ҳам таҳдид солмоқда.

Сунъий йўлдош яратиладими?

Ироқ сунъий йўлдош яратишни режалаштирмоқда. Мамлакат радиоси маълумотига кўра, бу ҳақдаги қарор Саддам Хусейн раҳбарлигида ўтказилган Вазирлар Мах- камасининг мажлисидан сўнг қабул қилинган.

Айни пайтда Ироқда телекурсулар 1998 йилда Мисирнинг «NileSat» компанияси томонидан учирилган сунъий йўлдош ажратган канал орқали намойиш қилин- моқда.

БМТнинг Хавфсизлик Кенгаши шу йил май ойида Ироққа нисбатан санкцияларни чеклаган эди. Аммо йўлдош учирилиши унга кирмайди.

«Рейтер» агентлигининг маълумотига кўра, Ироқ шун- дай технологиялар лоийҳалари ва материаллар олиши учун БМТдан ружхат олиши лозим.

«Мустақиллик ниҳоли кўкариши учун унга тинчлик, осойишталик, тотувлик, миллатлараро чидам ва бардош каби кучли илдизлар керак.

Шунда у ҳар қандай шамол, довул, бўронларда эгилмайди деган бўлиб улғаяди. Зеро, миллат севгииси ва эъзозига қадар улуг муқофот йўқдир. Бу муқофотга сазовор бўлишининг бирдан-бир йўли ўзга дин, ўзга миллатни таҳқирламаслик. Бу фаровон, тўкин кун кечириниш учун яқкаю ягона тўғри, ақл-идроқли, имон-эътиқодли йўлдир».

Ислом ҚАРИМОВ.

Дўстлик ва биродарлик тимсоли

Фестиваль нега айнан Навоий вилоятида ўтказилди? Республика байналмилал маданият маркази директори Карим Расулов бу саволга шундай жавоб берди:

— Бу шаҳарнинг ўзига хос ҳайзу таровати бор. Қолаверса, бугунги кунда вилоятда 90 дан ортиқ миллат ва элат вакиллари яшайди. Навоий замини қадим-қадимдан ўзаро дўст-иноқ бўлиб яшаган турли миллат вакилларининг ватани бўлиб келган. Шунинг айтиши кераки, фестиваль давомида ишлаб чиқаришнинг кўллаб жаҳаларида меҳнат қилаётган турли мил- латта мансуб бир гуруҳ навоий-ликлар билан суҳбатда бўлиди, уларнинг қалб суза- рига қўлоқ тутади. Суҳбат- дошларимизнинг барчаси Ўзбекистон заминидан бахт топан минглаб кишилардан бири эканини таъкидлади.

Уларни улғайтириш шу азиз тупроққа, шу муқаддас Ва- танга хаммиса таъзим қила- жакларини айтишди. Бундан ортиқ бахт борми?

Навоий вилоятининг иш- лаб чиқариш салоҳияти ҳам юксак. Айниқса, унинг қарийдаги фойдал қазилма- ларининг беҳисоблиги ҳар

қандай инсонни ҳам ҳайратга солади. Олтин қазиб олувчи- лар шаҳри Зарафшондаги «За- рафшон - Ньюмонт» кўша қорхонаси жамоаси турли халқ вакиллари ўртасидаги ҳамкор- лик ва ҳамжихатликнинг яққол намунаси.

Кўшиқ... Уларда бир дунё озулар ва армонлар мужассам. Дарҳақиқат, фестиваль дасту- ридан ёқимли куйлар, қўшиқ- лар ва жозибали рақслар ҳам ўрин олган эди. Инсон қалби- нинг энг нозик ҳис-туйғула- рини сеҳри оҳанглар орқали тараннум этувчи наволар «Сўғдиёна» стадионида ўтка- зилган катта концертда бу ерда тўпланганлар қалбига кириб борди. Айниқса, 10 ёшлик Сўҳ- роб Кенжаевнинг болаларга хос кувноқ хиргойилари томо- шабинлар томонидан муносиб баҳоланди.

Фестивалда нафақат ёш истеъодлар, балки ўз сози, ово- зи ва услубига эга бўлган етук санъаткорлар ҳам қўшиқ куй- лади. Қозоқ, татар ва поляк тилларидан ёқимли оҳанглар та- ралди. Барча ижрочилар кон- цертдан сўнг мароқли мулоқот- ларга берилдилар. Дўстлик, тинчлик ва тотувлик мавзусида кунгитортар сўбатлар, баҳсу мунозаралар олиб борилди.

Кайта ишловчилар мавсумга тайёرمи?

Тола сифати — Назоратда

Давлат шартномасига кўра сурхондарёликлар бу йил 380 миң тонна пахта етиштириш- лари лозим. Чинг экилган 120 миң гектар майдонда шунга яраша ҳосил тўпланди. Аксе- рият далаларда пахта чамандек очилди. Демак, деҳқон йиғи- терим мавсумига тайёр.

Хўш, пахта тийёрловчи- лар ва уни қайта ишловчилар- нинг мавсумга тайёргалини қандай? Шу муалло билан биз «Сурхонпахтасаноат» ҳудудий акциядорлик бирлашмасида бўлидик.

Бирлашма таркибиде 750 миң тонна пахта тўзалаб, қайта ишлаш қуввати эга 13 та корхона бор. Утган йили улар деярли ярим қувват билан ишлади, яъни 341 768 тон- на пахта қабул қилиб, қайта ишлади.

Бўлтўр вилоятда пахта тай- ёрлаш ишларида бироз камчи- ликлари йўл қўйилди. Яъни, тўртинчи ва бешинчи навлар- га қабул қилинган пахта миқ- дори олдинги йилларга нисба- тан бирмунча ошиб кетди. Ма- салан, ўтган йили тайёрланган яшил ҳосилнинг 59,5 фоизи бир- ринчи навга қабул қилинган эди, 11,8 фоиз, яъни — 40580 тонна пахта 5 навни ташкил қилди. «Ангор пахта» ҳиссадор-

лик жамияти бўлса деҳқон то- розига қўйган пахтанинг қарийб учдан бир қисmini 5 навга қабул қилди. Ангор- даги айрим ширкат ҳуж- жалари биринчи терим пахтага ҳақот, тайёрловчилар тўртинчи ва бешинчи навлар- га қабул қилишлари ҳам нимагадир эътироз бил- дирмадилар.

Е шартсиз қилиб терил- ган, 5 сифат- сиз деб қабул қилинган пахтадан даромад оломай, бармоқларини тиш- лаб қўлавердилар.

Тола бематанлиги (инфос- ланган) босе бўлтўр 3369 тон- на, намлиги меъдари юқори бўлгани учун 2427 тонна пахта чегирниб ташланди. Хомаше паст нав ва тонфалар (класс)га кўп топширилгани уни қайта ишловчиларнинг ишига ҳада- қит қилмади. «Ангор пахта» жамияти масалан, шунча гап билан ҳам асосан оқий нав тола ишлаб чиқарганларини

баралла айтмоқда. Бошқа кор- хоналарнинг раҳбарлари ҳам ҳосилдан тола ва чингт олин- ш режаларини шара- ф билан бажар- ганларини маму- нит билан тилга олдидлар.

Ҳа, пахта тайё- рловчиларнинг тола хаммиса кир- га-баданликка ўрлаб турибди. Бунга, эътироз- ми йўқ. Лекин пахта етиштирув- чидан ҳол сура- сангиз, кўнлари ерга қараб галири- шад. Ангор туман- нидаги «Муста- қиллик» ширкат

кўжалиги, масалан, етиштири- ган икки миң тоннадан кўпроқ пахтасининг ярмини 3-ун миллион сўм миқдориде зар- ра кўрди. Шурчи туманидаги А.Сафаров номи энг пешқа- дам, деб ҳисобланган ширкат ҳужалиги эҳтимол биз юқори- да бейн этган ҳолатлар боиси- данлар соҳадан қўзланган да- ромад фойдани оломай ту- рибди. Бу эса жойларда деҳ- қоннинг, пахтакорнинг қачон қосаси оқаради, деган сўро-

«Пахта - 2002»

Муқаддас туйғунни ардоқлаб

«Камки дўстлики хор аллабди, уни қисмат жазолабди чиқиб тугун»

Жалолиддин Румий бу сатр- ларни битганида миң бора ҳақ бўлган. Қаёдаки дўстлик қўрғони иззат-ўрнат, меҳр- муҳаббат ва самимият билан қўриқилмас экан, у ерда, ал- батта, рижорлик, хиёнат, ишонсизлик авж олади. Би- нобарин, миллатлараро тотув- лик бўлган мамлакатда доимо тинчлик ва осойишталик ҳукм суради. Президентимиз Ислом Қаримов айтганларидек, ниҳоят- та эҳтиёткорлик билан ёнда- шини тлаб қилганимиз бу ма- сала кўп миллатли давлатлар жумласига кирувчи Ўзбекистон Республикаси учун ҳам жуда муҳимдир. Шунинг учун юр- тимизда мустақиллигимизнинг илк кунлариданки миллий-ма- даний марказлар фаолиятига кент йўл очиб берилди. Рес- публика байналмилал маданият марказининг ташкил эти- лиши бу борадаги воқеалардан бири бўлди.

Мамлакатимизда дўстлик,

баргиреклиги муҳитини қалр топтириш йўлида қилинган ишлар жуда кўп, қилинажак- лар эса ҳали олдинда. Фести- валь кўни шу муносабат билан айрим миллий-маданый мар- казлар расилари билан суҳбат- да бўлиди. Улар ўз фаолиятла- ри ҳақида гапириб беришди.

С. ГЕРАСИМОВА, Респу- блика рус миллий-маданый мар- кази раиси:

— Республика байналмилал марказининг асосий мақсади ва вазифалари мамлакатимиз- даги миллий муносабатларни уйғунлаштириш, юртимиздаги турли миллат ва элат вакилла- рининг миллий-маданый эҳти- ёжларини қондиришга, яъни уларнинг ҳар бирига хос бўлган ўрф-одат, анъаналари- ни сақлаб қолиш ҳамда ривож- лантиришга амалий ва услубий жиҳатдан ёрдам бериш. Вата- нимиз осудалигининг муҳим омилларидан бири бўлиши миллатлараро тотувлик ва ҳам- жиҳатликни мустаҳкамлашдан иборатдир. Бинобарин, мамла- катимизда фаолият кўрсатиб келаётган 120 дан зиёд мил- лий-маданый марказларнинг

барчаси айнан шу мақсад сари интилишмоқда. Деярли ҳар кўни бир тадбир, муҳим сана, байрам нишонланади. Бугунги фестивал эса ана шундай кат- та тадбирлардан биридир.

И. ШУР, Республика немис миллий-маданый маркази ра- ис:

— Бугунги кунда мамлака- тимиздаги турли миллатга ман- суб юртолларимиз, шу жум- ладан, немислар ҳам Ўзбеки- стон уларнинг жоноҳон Ватани эканлигини янада чуқурроқ англаб етмоқдалар. Маркази- миз миллий маданият ривожини Ўзбекистон тараққиётининг узвий бир қисми сифатида қабул қилиб, ислохотларнинг амалга оширилишида имкон қадар ўз улушларини қўшишга ҳаракат қилмоқдалар.

Н. ХАН, Тошкент шаҳар корей миллий-маданый маркази раиси ўринбосари:

— Республика байналмилал маданият маркази ташаббус билан ташкил этилган ва ҳозирга қадар муваффақият- лар билан келаётган «Миллий гоя — бизнинг гоя» мавзусидаги илмий-амалий конференци-

нинг турли шаҳарлари ва туманлари- даги учрашувлар, ташкил этилган кўрсалмади, «Сўғдиёна» стадионида бўлиб ўтган катта байрам концерти иштирокчиларда катта таассурот қолдирди. Фестиваль барчамиз учун ягона хонадон бўлган Ўзбекистон тупроғида умр- узаролик қилаётган миллат вакиллари ўртасида дўстлик ришталари мустаҳкам эканини яна бир бор намойиш этди.

Сабҳот НОРЕЎТАЕВА, Илмс МИРЗИЁЕВ.

Гўзал ва бетакорр Навоий вилоятида Ватанимиз мустақиллигининг 11 йиллигига бағишланган «Ўзбекистон — умумий уйимиз» дўстлик фестивали бўлиб ўтди. Республика байналмилал маданият маркази, республика «Мавна- вият ва маърифат» маркази ва Навоий вилояти ҳокимлиги ҳам- корлигида ўтказилган мазкур ан- жуман кўпчиликни оқиниша са- зовор бўлди. Фестиваль очилиши- да сўзга чиққан вилоят ҳокими Баҳриддин Рўзиев, Республика бай- налмилал маданият маркази ди- ректори Карим Расулов ва бошқа- лар қароқилди, биродарлик байрами иштирокчиларини табриқладилар. Атоқли шоиримиз, Ўзбекистон Қа- рамони Абдулла Орипов таълиқни эъзозлаш, унинг қадрига етиш, му- стаҳкамлашда юртимизда яшаётган барча миллат вакиллари билан биргисини ўзининг дил сўзла- ри ва шеърлари билан ифода этди.

Вилоят ҳокимлигида ўтказилган «Миллий гоя — бизнинг гоя» мавзусидаги конференция, вилоят-

КУРАШ ДУНЁНИ ЗАБТ ЭТМОҚДА

(Давоми. Боши 1-бетда).

— Бразилиядеклар менинг кураш услубимни видеотасма- га тушириб, обдон ўрганган экан. Анъанавий усуллар фой- да бермагач, кутиммаган йўлни тутдим - чилини орқадан бердим ва А.Гузеевни маълум этдим. Узоқ йил кутганим бу за- фаримни Ватанимиз мустақил- лигининг 11 йиллик тўйига ба- гишлашдан бахтиерман.

Вазни 90 килограмгача бўлган спортчидаги финал баҳсида ҳам Ўзбекистон ва Бразилия полковлари куч си- нашди. Бу ёлғ омад жанубий америкалик полковлариде бўлди. Давлат Чориев ҳарчанд ҳаракат қилмасин, Маркос Дауони енга олмади ва кумуш медал билан кифояланганга мажбур бўлди. Кейинги ўринларни мезбонлардан Харутсун Гари- биян ва эронлик Алиризо Са- ноий эгаллади.

Қизлар ўртасидаги белла- шуларда туркиялик курашчи- лар ўзини кўрсатди. Кураш бўйича биринчи жаҳон чемпи- они Илкнур Кобаш мураббий- лиги остида чемпионатта тай- ёрларлик қўрган Октан Эбеу ўз вазни тоифасида олтин, Эргел Сехрибан эса кумуш медалга сазовор бўлди. Шунингдек, Арманистон, Туркменистон, Россия, Польша, Бразилия ва- киллари ўз терма жамоалари ҳисобига медаллар ёзди.

Биринчиликнинг иккинчи кўни эркаклар 73 килограмм ва мутлақ вазн тоифасида бел- лашган бўлса, қизлар фақат мутлақ вазнда курашди. Гру- зиялик Арчил Кохели ўзе- бкистонлик Рамазиддин Саидов- ни енгди, жаҳон чемпиони бўлди. Иккита бронза медали мўғулстонлик Дамдин Сулд-

байяр ва полшалик Адам Жай- ковскига насиб этди.

Мутлақ вазн тоифасидаги баҳсларда яна бразилиядеклар ўзини кўрсатди. Чемпионатда 81 килограмм вазндаги полво- лар беллашганда И.Ахмедовдан енгилган А.Гузеев мутлақ вазн тоифасида ўзидан бир неча ўн кило оғир полковларни шоши- раб қўйган бўлса-да, яна куму- ш медал билан кифоялан- мишга мажбур бўлди. Чунки финалда унга қарши дунёга били кетган паҳлавон Салим Та- тар ўли (Туркия) курашди.

Бразилиядеклар курашдан ҳаракат қилмасин, ўзиде ка- мида қирқ кило оғир бўлган Салим Татарадан енгилди. Учтинчи ўринни эса эронлик Аҳмад Аркан эгаллади.

Яна бир туркиялик спортчи — Белкис Қоя ҳам қизлар ўр- тасида мутлақ вазн тоифасида ар- манистонлик Карине Геноянди устидан галабо қозониб, терма жамоаси ҳисобига олтин ме- дал келтирди. ЖАР вакиллари Генриет Молдер ва чилилик Моралес Ширли бронза медал- ларга сазовор бўлди.

Шу билан жаҳон чемпи- нати доирасидаги кураш мусо- бақиси якунланди. Ватанимиз- нинг мустақиллиги кўни Эре- ваннинг «Эребуни» меҳмонхо- нас ресторанида чемпионат қатнашчилари шарофига дош- қозонда ўзбекистон палати дам- ланди. Табриқлар қўшиқларга уланди. Ашула айтиб, рақсга тушманлик қолмади. Энг улуг ва энг азиз байрамимиз тантанала- рини барча меҳмонлардан уну- тилмас таассурот қолдирди.

Озод РАҲАБОВ, Зоҳир ТОШХЎЖАЕВ, ЎЗА махсус мухбирлари Тошкент-Ереван-Тошкент.

Савдо ва тижоратга қўмақлашувчи

«САВДОГАР» акциядорлик тижорат банки

СЕРВЕРЛАР сотиб олиш учун КОНКУРС ЁВЛОН ҚИЛАДИ.

Қўшимча маълумотларни 2002 йил 15 сентябрга соат 9.00дан 18.00гача қўндаги манзилдан олишингиз мумкин: 700060, Тошкент ш., Саид Барака к., 78-уй, 1-қават, 7-хона.

Телефон: 54-25-18, факс: 54-24-12.

«ТОНЧЕ» ЁҒИ СОВРИНАЛARI УЙИНИ

«SADAF-SADAF» хусусий фирмаси ва «A.B.Co.LTD» фирмаси

2002 йил 13 сентябрь кўни соат 15.00да Тошкент шаҳридаги Мусиқали комедия (оперетта) театри биносида совриналар ўйинини ўтказилади.

Манзил: Чўпон ота кўчаси, Ц. даласи, метронинг «Мирзо Улубек» бекети.

Уйин топширилган жетонларга берилган қитанциялар рақамлари бўйича ўтказилди, қитанция эгаллари ўйинда иштирок этиш учун келиб-кейтиш билан боғлиқ бўлган харажатларни компания ўз зиммасига олмади.

Маълумот учун телефон: 78-49-18.

Ўзбекистон миллий энциклопедиясининг учинчи жилди нашрдан чиқди.

МУНОСИБ ТУҲФА

Ватанимиз мустақиллигининг 11 йиллиги арафасида "Ўзбекистон миллий энциклопедияси"нинг III жилди кенг ўқувчилар оmmasига туҳфа этилди.

Ўзбекистон миллий энциклопедиясининг III жилдида 4100 мақола жамланган бўлиб, умумий ҳажми қарийб 120 нашриёт-ҳисоб табоғини ташкил этади.

Уларни тайёрлашда гоявий-услубий жиҳатдан I ва 2-жилдлар йўналишларига қатъий риоя этилди. Мана шу принцип жилдининг умумий сўзлигини тизишда, танланган мезонга, мақолалар схемасига, атамаларга нисбатан ёндошувда ҳам кўзга ташланади.

Айни вақтда, нашр этилган I ва II жилд юзасидан матбуотда билдирилган мулоҳазалар, китобхонларнинг тақлиф ва истаклари эътиборга олинди.

III жилда "Г", қисман "Д" ҳарфларида табиий ва техника фанларига доир тушунча ва терминлар кўп сонли ташкил қилган бўлса, "Е", "Ё", "Ж", "З" ҳарфларида махаллий материаллар 60 фоизни, умумбашарий материаллар 40 фоизни ташкил этади.

ЎЗМЭ учинчи жилди мақолалари мазмунининг асосий йўналиши, тасдиқланган умумий концепция тадбирларига биноан, Ўзбекистонини, кўпроқ унинг тарихи, адабиёти, санъати, қадриятлари, ислом дини тушуночаларига қаратилди. Хусусан, тарих фанлари соҳасидан 480, маданият ва санъат соҳасидан 422, тил ва адабиётдан 270, фалсафа, сиёсатшунослик, дин тарихидан 200 дан зиёд мақола берилди. Улар орасида "Гунлар", "Жалолиддин Мангуберди", "Ёқуббек", "Жадиличик", "Зардушт", "Зардуштийлик", "Ёш бухороликлар", "Ёш хиваликлар", "Давлат", "Дин", "Диний экстремизм", "Дорбозлик", "Деворий расомлик", "Гилмичлик", "Заргарлик", "Зардуштийлик", "Заб-зийнат буюмлари", "Замонавий", "Журналистика", "Ёзув" каби мақолалар бор.

Ўзбек миллий санъатида катта из қолдирган сулолалардан икитаси — "Жалиловлар", "Зарифовлар" оилалари ҳақида, буюк тарихий китоблардан "Девони дугити турк", "Зафарнома" ҳақида алоҳида мақолалар ёзилган.

3-жилда иқтисодиёт соҳасида ҳам кўплаб мақолалар ўрин олди. Уларнинг аксарияти энциклопедия саҳифаларида биринчи бор эълон қилинишидир. Улар

орасида Ўзбекистонда янги ташкил этилган корхоналар / "Давлат белгиси" ишлаб чиқариш бирлашмаси, "Зарафшон-Ньюмон" ва ҳоказо/, янги банклар / "Замин", "Ипак йўли", янги иқтисодий муносабатлар ва улар билан боғлиқ ҳодисалар / "Давлат мулкни бошқариш", "Давлат мулкни хусусийлаштириш", "Дехқон хўжалиги", "Ижтимоий ҳимоя", "Жамоат ишлари", "Ер солиғи" ва ҳоказо/, жаҳон иқтисодиётига алоқадор янгилликлар / "Европа-Осиё транспорт йўли" / бор.

География, геология ва геофизикага доир 600 га яқин мақола тайёрланди. Булар ичида "Дарё", "Европа", "Ер", "Жанубий Америка" каби йirik мақолалар бор. Ушбу жилдан "Жиззах вилояти" ва у билан боғлиқ 20 дан зиёд туркум мақола, Ўзбекистоннинг шаҳарлари, туманлари номи билан 23 янги мақола ўрин олган. 3-жилда 16 давлат ҳақида мақолалар ёритилган.

Улар "Греция", "Грузия", "Дания", "Жазоир", "Жанубий Африка Республикаси", "Замбия" кабилардир. Уларда ушбу давлатларнинг Ўзбекистон Республикаси билан иқтисодий-саноат, маданий алоқалари ҳақида алоҳида тўхтаб ўтилган.

Учинчи жилда, шунингдек, биология, тиббиёт, кимё, математика, физика, техника, астрономия, қишлоқ хўжалиғига доир рангбаранг мақолалар берилган.

Унда 657 биографик мақола бор. Улар орасида буюк жамоат арбоблари, давлат ва ҳукумат арбоблари, Ўзбекистонда истиқлолчилик ҳаракатининг йirik намояндалари, Ўзбекистон Қаҳрамонлари, Ўзбекистон халқ ёзувчилари, Ўзбекистон халқ артистлари, фан арбоблари, санъат арбоблари бор.

Мақолаларни тайёрлашда 500 га яқин муаллиф иштирок этади. 3-жилда олдинги жилдларга нисбатан беизак материал кўпроқ /1400 рангли, 200 дан зиёд оқ-қора сурат/. Уларнинг кўпи оригиналдор. Расмларнинг мазмун ва сифати эътибор қўйилтирилди. 70 дан зиёд рангли ва оқ-қора харида берилди.

Ушбу жилди кўлга олар эканисиз, миллий энциклопедиямиз нафақат мазмунмундарижа жиҳатидан, балки матбаа ижроси жиҳатидан ҳам тақомилга эришганлигини кўрасиз. Ўзбекистон миллий энциклопедиясининг кейинги жиллари устидан ишлаб жадал кетмоқда. (ЎЗА).

Биласизми?

Арслонбобнинг маъноси нима?

Фарғонанинг сўлим гушаларидан бирининг номи Арслонбоб эканлигини ҳаммамиз яхши биламиз. Аммо у нима маънони англатади? Халқда бу ҳақда турли тахминлар юради. Зукко тилшунослар ҳам бу ҳақда бир фикрга келмаганлар. Яқинда Алишер Навоийнинг сўфийлар ҳаёти ва ижодига бағишланган «Насойим ул-муҳаббат» асари нашр этилиши билан бу муаммо ҳам ҳал бўлди. Шоир фарғоналик улуг шайх — боб Фарғоний қуддаса Оллоху сирраҳу (Оллох саррини муқаддас қилсин) ҳақида ёзар экан, шундай маълумот беради: «Оти Умардир. Фарғонада бўлур эрди. У ерда улуг машоих боб дерлар». Бу далилдан қадимги Фарғонадаги айрим жойларда улуг шайх ўрнида ихчам боб сўзи ишлатилганлигидан воқиф бўламиз. Ҳозирча бу сўз қайси тилга оид эканлиги ҳақида гапирмасдан, фақат Арслонбоб топоними улуг шайх Арслон маъносини англатишини таъкидламоқчимиз. Тахминимизча, Намангандаги Поп топоними ҳам боб сўзи билан боғлиқ. Ўзбек тилидаги п-б ҳодисаси ҳам фикримизнинг тасдиғидир.

Эргаш УМАРОВ.

Рассом хандаси

Тўйга

Хусан СОДИҚОВ чизган расм.

«НАВҚИРОН ЎЗБЕКИСТОН»

Кеча бошланган Ўзбекистон Бадий академиясининг Марказий кўргазмалар залида очилган республика ёш рассомлар кўргазмаси ва учрашуви ана шундай деб номланди. Икки йилда бир маротаба ўтказиладиган ёш ижодкорларнинг бу анжумани Мустақиллигимизнинг 11 йиллигига бағишланди. Ёш рассомларнинг касб маҳоратини ошириш, янгилик сари интилишларини қўллаб-қувватлаш, ўзбек рассомларининг янги лойиҳаларини вужудга келишига ёрам бериш, ёш ижодкорларнинг асарларини кенг тартиб қилиш орқали уларни маънавий ва моддий ра-

батлантириш кўргазманинг асосий вазифаларидан ҳисобланади. Илк маротаба Ўзбекистоннинг барча ҳудудлари ва Қорақолғистондан 35 ёшдан ошмаган ижодкорлар беш юздан ортиқ асарлари билан иштирок этидилар. Кўргазма рангтаъсир, графика, ҳайкалтарошлик, амалий безак санъати, дизайн, инсталляция соҳаларида илганган ёш ижодкорларнинг жуда кенг қўламадаги маҳорат билан ишланган асарларидан иборат. Аҳмадjon Мухомидовнинг «Буважоним бағрида», Бобур Исмоиловнинг «Қафас», Олим Умрзоқовнинг табиатга оид рангтаъсир

асарлари, Д.Валишевнинг «Қадимий Турон» инсталляцияси, шунингдек Амел Улунбековнинг заргарлик асарлари ва бошқа кўплаб намуналар бетакордиги билан акралиб туради. Шу кунги кўргазма иши муҳокамаси ҳамда «Ёшлар кўргазмаси. Янгилик сари» мавзуда санъатшунос мутахассисларнинг давра суҳбати бўлиб ўтди.

Мамлакат НОРМУРDOVA, Нўмонжон МУХАММАДЖОНОВ (Суратлар) «Халқ сўзи» мухбирлари.

«Халқ сўзи» «Народное слово»

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир хайъати:

- Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»), М. ЕГОРОВ Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»), С. ЗИНИН, М. МИРАЛИМОВ, С. МУХИДДИНОВ, Ш. РИЗАЕВ, М. САФАРОВ, Р. ФАҲОДИЙ, И. ХУДОЁРОВ, И. ШОҒУЛОВ, О. ҚАЙПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»), Ҳ. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:

- Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34; 133-78-92 Иқтисодиёт — 136-36-65; 132-10-65 Маънавият ва маърифат — 136-35-60; Газетхоналар билан алоқа ва минақола — 136-29-89; 133-07-48; Фан, соғлиқни сақлаш ва халқ таълими — 132-12-08; Янгиликлар ва халқор ҳаёт — 132-11-15; Котибхона — 133-10-28; Эълонлар — 136-09-25.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00001-рақам билан рўйхатга олинган. Буюртма Г — 777, 27606 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ, Офсет усулида босилган. Қўғоз бичими А—2.

Газета таҳририят компьютер базасида терилди ҳамда операторлар Ж. ТОҒАЕВ ва З. БОЛТАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — Ю. ҲАМИДОВ. Навбатчи муҳаррир — Ф. САНАЕВ. Навбатчи — Б. ОСТАНАҚУЛОВ. Мусакхх — Ш. МАШРАББОВЕВ.

• МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилик кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қороздан зиёд материаллар қабул қилинмайди. □ — тижорат материал.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00. Топширилади — 20.10. 1 2 3 4 5 6

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш Вазирлиги ВИРУСОЛОГИЯ ИЛМИЙ ТЕКШИРИШ ИНСТИТУТИ 2002 йил 2 сентябрдан танлов эълон қилади. Аспирантурага: вирусология — 1 ўрин, юқумли касалликлар — 1 ўрин. Клиник ординатурага: 4 та ўрин 2 та грант ва 2 та шартнома асосида. Конкурс мuddати — эълон чиққан кундан бошлаб 1 ой. Мурожаат учун манзил: Тошкент шаҳри, Юнусобод тумани, Н.Муродов кўчаси, 7-уй. Телефон: 24-83-26.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АҲОЛИСИ ДИҚҚАТИ! «Ўзбекистон почтаси» давлат-акциядорлик компанияси почта алоқаси хизматидан фойдаланувчиларга шунинг маълум қилдики, Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлигининг буйруғига асосан 2002 йил 1 ноябрдан муомалага янги стандартдаги почта конвертлари киритилади. Янги стандартдаги почта конвертлари буйича маълумотларни ҳар бир почта алоқаси бўлимида ёки қўйидаги телефонлар орқали олиш мумкин. 133-70-30, 133-57-47, 133-64-32. Белгиланган стандартга тўғри келмайдиган почта конвертларига солинган қатлар 2002 йил 1 ноябрдан бошлаб юнатиш учун қабул қилинмайди ва жўнатувчига қайтариб берилди.

ЎЗБЕКИСТОН АВТОМОБИЛЬ ВА ДАРЁ ТРАНСПОРТИ АГЕНТЛИГИ жорий йилнинг 10 сентябрдан шаҳарлараро автобус йўналишларида янги тарифлар жорий этилаётганлигини маълум қилади. 1. Ҳар бир йўловчи километр учун қуйидаги тарифлар жорий этилади: - юмшoқ ўриндиқли автобусларда — 6 сўм 00 тийин; - оддий ўриндиқли автобусларда — 5 сўм 70 тийин. Бу йўналишларда ташинишга рухсат этилган ҳар бир юк ўрни учун: - дастлабки тўлиқ ва тўлиқсиз 100 км.га — 130 сўм; - кейинги тўлиқ ва тўлиқсиз 100 км.га — 65 сўм олинади. 2. Давлат мажбурий шахсий сўғурта тўлови тартиби ва миқдори Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 20 апрелдаги 217-сонли қарорига асосан сақланиб қолади (сўғурта тўлови чипта учун энг кам ойлик иш ҳақининг 0,2 фоизи миқдоридан қилиб белгиланган). Ўзбекистон автомобиль ва дарё транспорти агентлиги.

САВОЛ БИЗДАН... Гилберт ороллари қаерда жойлашган? 136-35-60. Кечаяқ сонда берилган саволиниг жавоби: Ороллари харитасини илк бор 1740-41 йилларда Д. Гладштейн ва И. Муравин тuzишган.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлигининг «Ўзэкспомарказ» РСКМ жамоаси бўлим бошлиғи Асия Альмяшевга онаси Нурия ШАФЕВАнинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Абдулла Қодирий номидаги Тошкент давлат маданият институти жамоаси институт маданият-маърифий ишлар кафедраси катта ўқитувчиси, филология фанлари номзоди М. Рашидованинг Бўстон ва РАШИДОВАнинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади. Тошкент вилояти адвокатлар хайъати жамоаси Янгиёул шаҳар юридик маслаҳатхонаси адвокати Муҳитдин ШУКУРОВнинг вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва яқинларида таъзия изҳор қилади.

БИРИНЧИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ТИББИЁТ ИНСТИТУТИ ҚАБУЛ КОМИССИЯСИ давлат қабул комиссияси қарори билан 2002-2003 ўқув йилига пулли-тўлов шартнома асосида ўқишга тавсия этилган абитуриентларни таълим тили ва йўналиши буйича жавоб варақалари рақамини эълон қилади. ТАЪЛИМ ТИЛИ - ЎЗБЕКЧА

1031 — Даволаш	0078823	153,00	0079066	161,80	0079526	117,60
Жавоблар	0078329	152,40	0079288	159,80	0079547	117,00
варақаси №	0078777	152,40	0079296	158,80	0079523	116,90
	0078516	151,60	0079388	158,30	0079597	114,70
0078353	0078336	150,60	0079105	156,60	0079504	114,60
0078478	0078503	150,60	0079331	156,10	0079459	114,30
0078805	0078395	149,90	0078911	155,20	0079431	112,10
0078638	0078335	149,70	0079208	153,70	0079485	106,2
0078567	0078717	149,30	0078862	152,70		
0078813	0078614	148,40	0078982	152,50	1274 Олий маълумотли	
0078821	0078780	145,80	0079231	152,50	ҳамшира	
0078811	0078392	143,90	0079285	151,90	Жавоблар	
0078825	0078656	143,70	0078995	151,80	варақаси №	Тўплаган
0078439	0078617	143,30	0078860	148,10	0155185	балли
0078469			0078955	147,30	0155198	112,20
0078440					0155186	112,10
0078815			1045 Тиббий-		0155219	110,50
0078414			педагогика		0155178	108,90
0078431			Жавоблар		0155217	105,90
0078609			варақаси №	Тўплаган	0155181	105,30
0078349			0079196	балли	0155213	104,30
0078463			0078937	167,30	0155162	102,10
0078362			0079338	167,10	0155227	101,00
0078401			0078983	164,70	0155234	94,60
0078675			0079299	163,80	0155238	94,60
0078790			0079142	162,60	0155228	94,20
			0079181	161,90		

Шартномаларни расмийлаштиришнинг сўнгги мuddати — 2002 йил 15 сентябрь. Бизнинг манзил: Тошкент шаҳри, М.Мусахонов кўчаси, 103-уй. Қабул комиссияси телефони: 169-14-98. Факс: 133-62-26. Жавоб варақалари қайд этилган абитуриентларни институт қабул комиссиясига мурожаат этиб, шартномаларни расмийлаштиришларини сўраймиз. Биз сизни кутамиз, азиз талабалар!